

A „Katonaorvosok és Gyógyszerészek Nemzetközi Bizottság”-ának 28. adminisztratív ülészsaka

A Katonaorvosok és Gyógyszerészek Nemzetközi Bizottsága f. évi szeptember 18—22. között tartotta 28. adminisztratív ülészsakát Luxemburgban.

Az ülészsakra 41 ország küldte el delegátusait, képviseltette magát továbbá az Egészségügyi Világszervezet és a Nemzetközi Vöröskereszt is.

Napirenden a következő kérdések szerepeltek:

1. az éghajlat és a táplálkozás hatása a szájüreg és a fogazat állapotára;
2. a személyi állomány közegészségügyi felkészítése, valamint az elsősegélynyújtás oktatása a hadseregben;
3. a védőoltások a hadseregben, a tömeges oltások korszerű technikája;
4. a Genfi Egyezmények. Ellenőrzés, büntető szankciók.

A beszámoló és a vita során az értekezlet az első téma következtetéseit a következőkben foglalta össze:

az éghajlat csupán jelentéktelen mértékben befolyásolja a szájüreg és a fogazat állapotát. Kedvezően értékelhető viszont a napsugárzás hatása, mert elősegíti a vitamint, valamint a foszfor és a kalcium felszívódását.

A táplálkozás folyamata jelentősebb befolyásolja a fogak, a peridentális szövetek és a szájüreg állapotát, egyrészt az anyagcserére gyakorolt hatásánál, másrészt helyi hatásánál fogva.

Ismeretes, hogy a táplálkozás szempontjából az egyes ingrediensek egyensúlyának komoly szerepe van. Az egyensúly megbomlása: egyes ingrediensek hiánya, vagy túlsúlya rendkívül kellemetlen következményekkel járhat. A szénhidrátok túlzott bevitelle például mivel erjedésük savakat képez, jelentős mértékben növeli a fogszuvasodás veszélyét.

Közismert a vitaminok szerepe az asszimilációs folyamatokban és a vitaminhiány kedvezőtlen hatása a szájüreg és a fogazat állapotára. E vonatkozásban különösen a D és B vitaminoknak van fontos szerepük.

A fluor kariesz megelőző hatásával kapcsolatban hangot kapott az a vélemény, hogy az ivóvíz fluorizálását mégis szigorú ellenőrzés alá kell vonni, mert a túladagolás kellemetlen következményekkel járhat, idült intoxikációra vezethet.

A táplálkozás helyi hatása kettős: egyrészt vegyíthatás — mert a savtartalmú táplálékok támadják a fogazatot, másrészt mechanikus hatás — mert a rágós ételek fogyasztása viszont kedvező hatást gyakorol a fogak és a fogkörüli szövetek állapotára. A rágás mechanikus fogtisztítást, eredményez, eltávolítja az ételmaradékokat. Ezért az ésszerű összetételű táplálkozás és az energikus rágás elősegítik a szájüreg és a fogazat megfelelő állapotának megtartását.

A második kérdés tárgyalása során az ülészsak megállapította, hogy a tömegpusztító fegyverek korszakában a személyi állomány egészségügyi kiképzésének, az ön- és kölcsönös segély oktatásának különös jelentősége van, hiszen az egészségügyi személyzetet váratlan veszteségek érhetik, vagy az egészségügyi erők a harcoló csapatoktól nagyobb távolságra lemaradhatnak. Ilyen körülmények között bizonyos egységek, alegységek fokozottabb mértékben szorulhatnak az ön- és kölcsönös segélyre. Az előadók és a hozzászólók egyöntetűen aláhúzták az egyéni és a kollektív higiéné, valamint az elsősegély oktatásának fontosságát, ismertették a hadseregekben alkalmá-

zott módszereket, különösen hangsúlyozták az időnként megismételt gyakorlati foglalkozások hasznosságát. Nem kevésbé fontosnak ítélte meg az értekezlet a katonaorvosi szolgálat és a polgári egészségügyi ismeretek oktatásának egységesítése és kölcsönös kiegészítése érdekében.

A védőoltások tárgyalása során megállapítást nyert, hogy a kötelező oltások száma az egyes hadseregekben különböző. Van ahol békeidőben nincs egyetlen kötelező oltás sem, ugyanakkor másutt 9 különféle oltást is alkalmaznak. Nagyon különböző a védőoltások módja és technikája is. Oltóanyagok előállításával számos ország foglalkozik, változó az oltóanyagok beadásának módja, különbözik az adagolás, az oltások száma, az egyes oltások közti szünet. A módszerek egységesítésének érdekében ezen a területen különösen kívánatos a katona-egészségügyi szolgálatok szorosabb együttműködése.

A francia küldöttség megemlítette, hogy kísérletek folynak főleg a hadseregekben alkalmazott tömegimmunizálás technikájának megjavítására injekcióstű nélküli, önműködő oltókészülékek felhasználásával. E készülékekkel viszonylag rövid idő alatt nagyobb tömegek oltása bonyolítható le. Különös figyelmet érdemel az aerosolos tömegoltási módszer, amelyet a szovjet katonaorvosok már jó eredménnyel alkalmaznak szárított bakteriális oltóanyagok és anatoxin bevitelére.

A jugoszláv küldöttség egy 1961 óta folytatott érdekes és sikeres kísérletről számolt be. Heveny bacilláris dizentéria

ellen először élő vakcina perorális alkalmazásával kísérleteztek. Az oltóanyag specifikus védeettséget biztosított, az esetek 1,4⁰/₀-ában azonban súlyos és 26⁰/₀-ában könnyebb oltási reakció lépett fel. Tanulmányukat a továbbiakban liofilizált élő vakcina perorális alkalmazásával folytatták. Hangsúlyozták, hogy az oltóanyag előállítási módja egyszerű és ezt az oltóanyagot a beoltott személyek jól tolerálták: több mint 50 ezer adag alkalmazása után az eseteknek mindössze 1⁰/₀-ában volt észlelhető igen enyhe lefolyású oltási reakció. A beszámoló szerint az oltóanyag specifikus védeettséget biztosít a bacilláris dizentériával szemben.

Jugoszláviában jelenleg széleskörű kísérletek folynak egy különböző shigella típusokat tartalmazó kevert oltóanyaggal a perorálisan adott élő vakcina hatékonyságának tisztázására.

A negyedik kérdés tárgyalása során az a vélemény alakult ki, miszerint az 1949-es IV. Genfi Egyezmény, amely a polgári személyek védelmét hivatott biztosítani háborús időkben, óriási előrelépést jelent a nemzetközi jog vonatkozásában. Mégis folytatni kell az erőfeszítéseket és tovább kell fejleszteni az Egyezmény egyes előírásait, hogy a teljes értékű végrehajtás biztosított legyen. Erre az előzetes nemzetkeztesre jutott az „Orvosi Nemzetközi Jogtudomány Tudományos Központja”, amely Liège-ben fejt ki tevékenységét és ez évben elemezte ismert nemzetközi szaktekintélyek 25 országból beküldött anyagát.

Dr. Sós Pál o. ezredes